

Pavel Vondrys, předseda dozorčí rady JVS, v rozhovoru říká: **Naším dlouhodobým cílem je finanční stabilita (Strana 3)**

První rok provozování vodárenské soustavy

Když loni na aprílu, 1. dubna 2011, přebíral Jihočeský vodárenský svaz od společnosti Čevak provozování své čtyři sta kilometrů dlouhé Vodárenské soustavy jižní Čechy, všichni zainteresovaní věřili, že to dobře dopadne. A první rok provozu nakonec předčil očekávání.

České Budějovice

„Výsledek je lepší než plánovaný. Je ale třeba zdůraznit, že sestavování plánu bylo velmi opatrné. Příznivý vliv měl mírně vyšší objem předané vody, což znamenalo vyšší výnosy z jejího prodeje. Naopak náklady se podařilo udržet v plánované výši a u některých položek, jako nákupu elektřiny, se dosáhlo významných úspor. Pozitivní vliv měly i doplňkové činnosti provozu, zejména výroba elektrické energie v malé vodní elektrárně Plav a poskytování dalších služeb provozu. Díky tomu nám tak vlastní provozování vodárenské soustavy zajistilo dostatek zdrojů pro financování všech činností JVS včetně řádné péče o spravovaný majetek.“ vysvětluje Miroslav Král, ekonomický náměstek JVS.

Důkladná příprava se vyplatila

Podle provozního náměstka Františka Rytíře při převzetí odpovědnosti za provoz největšího vodárenského souboru zařízení v Jihočeském kraji se vyplatilo, že mu předcházela pečlivá příprava jak v JVS, tak i ve firmě Čevak, která se rozhodla od smlouvy o provozování předčasně odstoupit.

„Společně se dohodl způsob a harmonogram předání. Nespornou výhodou bylo, že do JVS přešli všichni zaměstnanci Čevaku, kteří se o provoz soustavy starali. Jejich zkušenosti s provozem i řešením někdy složitých situací jsou k nezaplacení. Řešit opravy velkých vodovodních potrubí není totéž jako dělat u domu přípojku nebo opravit vodovodní kohoutek,“ říká František Rytíř. I on patří mezi padesátku

Díky výběru dodavatele elektřiny se podařilo ušetřit přes tři miliony korun

lidí, která proto vloni změnila zaměstnavatele. Jak ale přiznává, nešlo jen o rutinní převzetí závažných pracovních operací, ale i přibyla řada nových činností.

Jak pro všechny „původní“ zaměstnance JVS, tak ty nové, přicházející z Čevaku. „Lidé z JVS se museli seznámit s povinnostmi provozovate-

le a naopak ti noví z Čevaku s povinnostmi vlastníka,“ poznamenává Rytíř.

(Pokračování na straně 2)

EDITORIAL

Dobry rok

Jihočeský vodárenský svaz má za sebou dobrý rok. Přestože jde o klíčového výrobce a dodavatele pitné vody na jihu Čech, prakticky nikdo nezaznamenal, že se svaz loni v dubnu ujal po společnosti Čevak i provozování své vodárenské soustavy. Všechno totiž proběhlo bez problémů, což se skoro člověk bojí napsat, protože problémů je jinak svět plný.

Lze to ale brát i jako velký kompliment k práci lidí, kteří se o to zasloužili. Tedy vlastních zaměstnanců i externistů. Viděno zpětně, hlavní roli hrála rozvaha, odpovědnost, odbornost a také korektní „rozvod“ s Čevakem, provázený dohodami o odkupu provozního vybavení, zásob či převodu zaměstnanců. Každý z nich tak nastoupil na své pracoviště a dělal svou práci. I když pod jinou hlavičkou a zaměstnavatelem.

K tomu samozřejmě patřila také důsledná příprava obchodních vztahů. Všechny potřebné komodity a vstupní byly včas smluvně zajištěny a ceny uzavřeny. A také se rozjel nový ekonomický software, včetně na míru vyvinutého modulu pro fakturaci vody předané. Pořádila se nová počítačová síť a zajišťovala její externí správa. Prostě Jihočeský vodárenský svaz se zásadně změnil i uvnitř.

A bude-li teď na valné hromadě hodnotit rok 2011, může ho bilancovat jako sebevědomá firma, která vyměnila správu majetku za výrobu a obchod a svým způsobem tak překonala sama sebe.

Vývoj ceny vody předané určuje pouze inflace

Pitná voda, kterou od Jihočeského vodárenského svazu nakupují města a obce prostřednictvím svých provozovatelských společností letos stojí 13,82 Kč/m³. Proti roku 2011, kdy byla 13,28 Kč/m³, se tak zvýšila o 54 haléřů. V této ceně se promítla pouze inflace.

České Budějovice

„Loňská cena byla proti roku 2010, kdy byla 13,43 Kč/m³, dokonce o 15 haléřů nižší. Trh a ekonomické podmínky se ale

mění, a my na to musíme reagovat. I tak je ale cena pro rok 2012 velmi příznivá, uvědomíme-li si, že třeba v roce 1999 byla 11,97 Kč/m³. Za 14 let se tak námi vyráběná pitná voda zdražila jen o dvě koruny. Z toho je vidět, že

odběratelům garantujeme cenovou stabilitu vody,“ říká Antonín Princ, ředitel JVS. Cena této tzv. vody předané je jednotná pro všechny obce a města, bez ohledu na dopravní vzdálenost. Obce a města, která jsou vlastníky svazu, tak mají na formování „velkoobchodní“ ceny vody předané stále přímý vliv, podobně jako na celý rozvoj soustavy. „Kdyby došlo v roce 1993 k privatizaci tehdejšího „Jivaku“ podobnou formou

jako u ostatních distribučních společností s krajskou působností, bezesporu by ho už nevlastnily, jak je to vidět i u jiných médií,“ poznamenává Antonín Princ. Konečný spotřebitel pochopitelně neplatí tuto „velkoobchodní“, ale „maloobchodní“ cenu. „Města a obce mají své rozsáhlé distribuční sítě do jednotlivých domácností. K ceně je nutno připočítat i provoz kanalizační sítě včetně náročného čištění od-

kanalizované vody. Po sečtení všech položek tak cena vody pro domácnosti naroste individuálně podle náročnosti provozu jednotlivých měst. Vstupní cena vody předané 13,82 Kč/m³ je důležitá především pro obce a města, protože dopředu mohou kalkulovat cenový vývoj, plánovat, co si budou moct dovolit a kolik investovat v rámci svého cenového vývoje a svých cenových kalkulací,“ uzavřel Antonín Princ.

Víc než stovka lidí si při Světovém dnu vody prohlédla Úpravnu vody Plav

Světový den vody, připomínaný 22. března, nabídl letos veřejnosti možnost prohlédnout si z blízka Úpravnu vody Plav, největší jihočeskou továrnu na výrobu pitné vody. Využilo toho asi 150 lidí.

Plav

Organizované prohlídky probíhaly každou celou hodinu od 10 až do 16 hodin a starali se o ně zaměstnanci František Rytíř, Zdeněk Haider, Ladislav Chyňava a Pavel Hartman.

„Na to, že jsme se přidrželi dvadvacátého března, na který vo-

dárenský svátek připadal, a to byl tentokrát čtvrtek, tedy všední, pracovní den, nebyla návštěva špatná,“ říká vedoucí úpravní František Rytíř. Ten se spolu s kolegy postaral o zajímavou hodinku, kterou zpravidla exkurze zabrala.

O otázky přitom nebyla nouze. Lidé se třeba zajímali, jakou kapacitu měla před-

Zdeněk Haider při výkladu

chozí úpravna ve Vidově, a slyšeli, že maximálně 450 litrů za vteřinu, zatímco ta současná, „plavská“, je třikrát vyšší. I když není naplno využita, denně se zdejší produkce, přepočítaná na „balené vody“ pohybuje kolem 2500 kamionů. Lidem přitom stačí jen doma pootočit kohoutkem a získat kvalitativně úplně stejnou vodu, s níž se jinak tahají domů v balících z obchodů ...

„O množství odběrů rozhoduje zákazník. Podle toho se k nám na úpravnu napouští voda z římovské přehrady, kde se zpra-

vidla čerpá z hloubky 15 až 20 metrů. Její množství máme na rok dopředu s Povodím Vltavy rámcově nasmulované,“ vysvětloval František Rytíř. Než povrchová voda z úpravní oteče jako voda pitná, trvá to zhruba pět až šest hodin.

Na úpravně se zatím provozuje dvoustupňová technologie - první stupeň představuje čiření síranem železitým ve 14 usazovacích nádržích. Druhý stupeň pak filtrace na 14 pískových filtrech.

(Pokračování na straně 2)

Řada letošních investic je podmíněna získáním státní nebo evropské dotace

Investiční program Jihočeského vodárenského svazu letos začíná novinkou - na řadu schválených rozvojových akcí za 41 milionů korun se dostane pouze v případě, že se na ně podaří získat dotace z evropských nebo českých fondů či veřejných rozpočtů.

České Budějovice

„Výstavba dálkového vodovodu nebo přivaděče je investičně tak náročná, že z ceny vody se prostě nezaplátí ani za dobu její plánované životnosti. Proto by se na takové investici musely podílet buď cílové obce nebo částečně i veřejné rozpočty. Dozorčí rada svazu proto rozhodla, že stavbu lze spustit pouze v případě spolufinancování z dotačního titulu,“ vysvětluje ředitel svazu Antonín Princ. Pro ilustraci: všechny tři etapy zásobení severního Písecka by měly stát na 160 milionů korun a zásobovat asi 4500 obyvatel, kteří se už léta potýkají s nedostatečnou kapacitou a kvalitou pitné vody. Celkem letos JVS hodlá proinvestovat 119,4 milionů korun. Rozhodující část 110,5 milionů půjde do vodárenské soustavy.

Na opravy je vyčleněno 7,2 milionů a na příspěvky obcím 1,7 milionů korun.

Významným rysem letošního investičního plánu je také větší počet menších zakázek, které mají zlepšit stav a kvalitu provozované vodohospodářské infrastruktury, tedy vodojemů, čerpacích stanic nebo vodárenských šachet a řadů.

„Organizačně to bude určitě náročnější než v minulých letech. Už také proto, že každá zakázka se u nás soutěží, i když to po nás zákon nevyžaduje. Takto jsme si ale už před léty nastavili pravidla, aby zadávané zakázky byly naprosto transparentní,“ uvádí Antonín Princ.

Z těchto akcí jde například o rekonstrukce vodojemů v Neznašově a Strunkovicích nebo čerpacích stanic ve Zlivi a Bukovci. Patří sem i dokončená výměna software řídicího dispečinku Úpravny vody Plav.

Mezi investice, jejichž realizace závisí na získání finanční podpory například ze Státního fondu životního prostředí nebo Ministerstva zemědělství ČR, je zařazeno mimo jiné doplnění technologie o III. stupeň na ÚV Plav, stavba I. etapy nového, osmikilometrového vodárenského řádu ze Sedlice do Čimelic na Písecku, nebo kanalizační šyby pod Jordánem v Táboře.

Připravené stavby

V případě získání podpory by se některé stavby začaly už letos, jiné až v letech 2013 nebo 2014. „Třeba stavba vodárenského řádu do Čimelic je kompletně připravená. Má územní i stavební rozhodnutí, s dodavatelem je uzavřena smlouva o dílo,“ říká Antonín Princ.

Poměrně daleko je i příprava napojení Radomyšle a Oseka na jihočeskou vodárenskou soustavu. Stavba by měla na ja-

ře získat stavební povolení. Pak bude opět záležet na získání státní podpory. „Kvalita místní vody je špatná a to brání rozvoji obcí. Napojením na naši soustavu s vodou z Římovy by všechny tyto starosti padly. Právě takové akce by měl stát podporovat,“ poznamenává Antonín Princ.

Naproti tomu se prozatím mimo vodohospodářské priority dostala II. etapa zásobení Třeboňska z Vodárenské soustavy jižní Čechy, kde svaz připravil projektovou dokumentaci a podklady pro stavební řízení. Další práce na projektu jsou podmíněné zájmem cílových obcí.

V roce 2011 plánoval Jihočeský vodárenský svaz proinvestovat 106,6 milionů korun. Po změně jako bylo přeznačení akcí do podmíněných staveb, opoždění dodávek nebo zrušení soutěže, se ale loni ve skutečnosti proinvestovalo pouze asi 60 milionů Kč, přičemž celá řada rozestavěných akcí logicky přechází k dokončení v letošním roce.

První rok provozování vodárenské soustavy

(Dokončení ze strany 1)

Zájem o práci je silným tmelem

To potvrzuje i Miroslav Král, když říká, že počet zaměstnanců se víc než zpětinásobil, zcela nových rozměrů dosáhla agenda BOZP a přibývaly zcela nové oblasti jako skladové hospodářství. „Z malé, atmosférou tak trochu rodinné a svým zaměřením celkem výlučné firmy, se stala továrna střední velikosti. Přišel velký počet lidí zvyklých na zcela odlišnou firemní kulturu, strukturu a hierarchii. Změna to nemusela být snadná, ale všichni se k ní po-

stavili čelem. Nemám pocit, že by se firma dělila na „my a oni“, věcný přístup, otevřená komunikace a společný zájem o věc jsou dostatečně silným tmelem,“ uvádí Miroslav Král. Doladit je přitom ještě potřeba některé vnitřní procesy, mezi něž patří například oběhy dokladů.

Klíčové přitom je, že zákazníci, kterými jsou z hlediska obchodu provozovatelé vodovodů zásobovaných měst a obcí, kromě „papírové agendy“ změnu provozovatele vůbec nezaznamenali.

„Rozsah prací, které se musejí provést, si dovede předsta-

vit jen ten, kdo někdy zakládal novou společnost. Drobný rozdíl byl jen v tom, že všechno muselo probíhat za plného provozu. Bez toho, aby se výroba a distribuce pitné vody byly jen na vteřinu zastavily,“ říká František Rytíř.

Manažerská rozhodnutí lze lépe plánovat

Na všechny objekty vodárenské soustavy jsou zpracovány provozní řády, projektová dokumentace i geografický informační systém. Uzavřeny jsou nové obchodní a servisní smlouvy, zpracovány nové pracovní po-

stupy a organizační směrnice. Zajištěna jsou potřebná povolení stejně jako dispečerské řízení celého vodárenského systému.

„Soustředěním vlastnictví a provozu do jedné firmy dochází k tomu, že Jihočeský vodárenský svaz nese plně všechny náklady a výnosy spojené s manažerskými rozhodnutími v oblasti investic, technických řešení, režimech provozů a údržby. Tato rozhodnutí pak lze spolehlivěji plánovat a optimalizovat. Z této příležitosti, která je zároveň úkolem, by zejména dlouhodobě měly těžit jak JVS, tak všechny zásobované obce a města,“ uzavírá Miroslav Král.

Miroslav Král, ekonomický náměstek JVS o provozování vodárenské soustavy říká:

Know how je pod kontrolou členských měst a obcí. To je velmi pozitivní zjištění

Ekonomický náměstek JVS Miroslav Král je jedním ze zaměstnanců, kterým po převzetí provozu vodárenské soustavy přibyla práce. Ale jak říká, bylo to rozhodnutí, které firmu posouvá dál.

O jakou zkušenost z provozování vodárenské soustavy se lze podle vás opřít nejen letos, ale i v dalších letech?

Ověřili jsme si, že JVS disponuje lidským a technologickým potenciálem k provozování a správě rozsáhlého a svou funkcí nenahraditelného majetku. A toto know how se dostalo pod plnou kontrolu členských měst a obcí. To je velmi pozitivní zjištění.

Navíc vlastní provoz dává větší možnosti pro efektivní řízení investic, provozu, správy a údržby zařízení a také při optimalizaci celého vodárenského systému.

V režimu odděleného provozovatelského modelu, jak jsme ho znali do loňska, kdy soustavu provozoval Čevak, tomu tak nebylo.

Co to konkrétně znamená?

Typickými příklady může být výstavba nového přivaděče, kdy investici hradil vlastník a výnosy z prodeje inkasoval provozovatel. Nebo obráceně, instalace vysoušení vzduchu v objektu zlepšuje jeho stav, ale náklady na energii hradí provozovatel. To dnes, když je všechno pod naší správou a kontrolou, odpadlo. Investujeme i inkasujeme.

Miroslav Král

Jak se to projevilo v obchodě?

Už po jednom roce jsem pro obchodní partnery klientem s historií a to veskrze pozitivní. Přináší to první ovoce ve výhodnějších cenách za dodávky surovin a služeb. Fyzikální zákonitosti nelze žádným manažerským způsobem obejít a pro úpravu a distribuci pitné vody je nezbytné koupit jisté množství surové vody, chemikálií a elektřiny. Profitovat můžeme pouze z využití všech možností a technik k dosažení co nejlepších podmínek těchto nezbytných nákupů. Největší potenciál přitom vidíme ve správ-

né volbě obchodního modelu pro nákup elektrické energie. Zde získáváme zkušenosti, které se mohou přetavit v reálné ekonomické přínosy pro firmu.

Když to shrneme, co to znamená? Především, že se JVS může spolehnout na tým svých zaměstnanců, kteří mají zájem o věc a své úkoly jako správní profesionálně berou vážně. JVS má robustní a spolehlivé zařízení, které je ve velmi dobré technické kondici a jeho funkce je nenahraditelná. Znamená to, že JVS má také maximální vliv na obchodní a ekonomické vztahy spojené s provozováním a prodejem vody. To jsou pilíře, na kterých lze stavět i do budoucna. A je to dobrá zpráva i pro členské obce a města, která mají toto vše pod svou kontrolou.

Více než stovka lidí si prohlédla ÚV Plav

(Dokončení ze strany 1)

K úpravě vody se dál používá vápno (alkalizace), oxid uhličitý (ztrvzování) a síran amonný, chlor (hygienické zabezpečení). V plánech přitom je vybudování i třetího stupně, který by dál posílil kvalitu zdejší pitné vody a bezpečnost jejich dodávek. Úpravna vody Plav je srdcem Vodárenské soustavy jižní Čechy, která je rozhodující

vodohospodářskou stavbou na jihu Čech. Schopna je vyrobít až 1400 litrů za sekundu. Současný výkon je kolem 550 litrů za sekundu.

Z úpravny pitná voda protéká vodovodními řadami dlouhými přes 400 kilometrů a zásobuje České Budějovice, Temelín, Prachatice, Tábor, Strakonice, Písek, Jindřichův Hradec, Kaplicí a další místa. Celkem jde o víc než 140 měst a obcí.

František Rytíř a Zdeněk Haider vítají návštěvníky

Jedna z prvních zastávek byla v budově dávkování chemikálií

Velikost úpravny hodně lidí překvapila

Zajímavé objekty jsou v nadzemí i podzemí

Antonín Princ, předseda představenstva a ředitel Jihočeského vodárenského svazu bilancuje loňský rok a říká:

Dlouhodobá stabilita ceny pitné vody je pro obce klíčová

Předseda představenstva a ředitel Jihočeského vodárenského svazu Antonín Princ má, stejně jako celá firma, za sebou jeden z nejdůležitějších roků, v němž se „správcovská“ firma změnila ve firmu výrobní a obchodní.

V červnu vás čeká valná hromada JVS. Jaké bude vaše hlavní sdělení?
Především, že máme za sebou poměrně těžký rok, který jsme ale dobře zvládli. Jak provozně, tak i ekonomicky.

V čem byl těžký?

Od dubna 2011 jsme se stali provozovatelem vlastní, více než čtyřsetkilometrové Vodárenské soustavy jižní Čechy s řadou vododějů a čerpacích stanic. Přestože jsme se na tento krok velmi zodpovědně připravovali, nikdo nevěděl, co nás čeká, jak se s provozem vypořádáme, jak ho zvládneme. Z toho, že vše dopadlo podle představ, a místy ještě lépe, mám radost. Proto určitě na valné hromadě nezapomenu ještě jednou veřejně poděkovat všem našim zaměstnancům, členům představenstva i dozorčí radě a nakonec i zástupcům měst a obcí, kteří nám věřili, že celý proces zvládneme.

Co rozhodlo o tom, že tato nejvýznamnější změna v dosavadní historii JVS dopadla tak, jak dopadla?

Příprava, odpovědnost, nebál bych se říct, že dokonce i určitá pokora. To všechno byly věci, které v tom hrály roli.

Jak se to projevilo?

Třeba tím, že jsme programově šetřili a neorealizovali všechny výdaje, s nimiž se počítalo. Některé investice proto přešly do roku 2012. Úspory se týkaly i provozních nákladů. Naopak díky výběru dodavatele elektrické energie se podařilo proti očekávání ušetřit přes tři miliony korun. Také se podařilo prodat víc pitné vody, i když to je věc, kterou přímo neovlivníme. Nicméně potvrdilo se, že jsme schopni kdykoliv zvýšit výrobu v jakémkoliv množství.

Ukázalo se tedy, že nemusíme mít z této cesty obavu, že jsme schopni ji zvládat. Zkušenosti z prvního roku provozu soustavy jsou k nezaplacení. Lépe nám dovolují plánovat, organizovat, nastavit chod firmy.

Proč to je tak důležité?

Protože efektivní provoz firmy a tedy i vodárenské soustavy nám umožňuje, abychom obce a jejich obyvatele nezatěžovali „zbytečným“ zdražováním ceny vody předané. Ta má už od roku 1999 svůj velmi stabilní vývoj a až dosud se zdražila pouze vlivem inflace o dvě koruny. Taková dlouhodobá stabilita „velkoobchodní“ ceny pitné vody má velký význam pro dlouhodobé plánování měst a obcí i jiných odběratelů v oblasti vodního hospodářství.

Zůstalo něco za vašim očekáváním?

Měli jsme obavu, a tu vlastně máme stále, že bude pokračovat pokles prodané vody. A to se nezaplnilo. To mě potěšilo. Snad se spotřeba vody z našich zdrojů v kraji stabilizuje. Stabilitu se snažíme posílit i jednáním s některými dodavateli pitné vody v průmyslových zónách, kde využívají lokální, tedy na obcích nezávislé, zdroje. Tedy za předpokladu, že ukončí provozování těchto konkurenčních zdrojů a připojí se na Vodárenskou soustavu jižní Čechy. Abych byl konkrétní, výsledky předčily mé, respektive naše očekávání. Množné číslo užívám raději, protože se jedná o práci celého týmu JVS.

Jak se s provozováním změnila sama firma?

Totálně se všechno převrátilo. Ze „správcovské“ jsme se na jedinou stali „výrobní“ firmou s téměř stovkou zaměstnanců.

Antonín Princ

Takže se to nedotklo bezprostředně pouze jich, ale i činnosti představenstva a dozorčí rady. Ty mají nyní daleko víc práce. Dozorčí rada v novém složení znásobila objem jednání a vyhradila si další agendu. Má přehled o jednotlivých krocích z ekonomiky, její předse-da se pravidelně účastní jednání představenstva, což podstatně zrychluje přenos informací. Přibyla a změnila se řada vnitřních předpisů. To plyne už z toho, že JVS má svá řemesla a profese, které podléhají zásadám bezpečnosti práce. Přibyl také potřebu i pojištění majetku a odpovědnosti za škody, případné úrazy a dopady na zdraví obyvatel. Tady jsme využili služeb makléřské firmy a uzavírali krátkodobé smlouvy. Až po jejich vyhodnocení jsme uzavírali nové. To nám umožnilo náklady na pojištění výrazně snížit. Tak by se dalo pokračovat. V JVS se prostě kompletně změnila organizační struktura a řada vnitřních předpisů.

Mimochodem, jak se vás dotkla novela zákona o zadávání veřejných zakázek, která platí od dubna?

Je to jedna z těch novel, o nichž vůbec nelze říct, že se povedla

nebo že povede k cíli, kvůli kterému měla vzniknout. Pro investory znamená další velkou a podle mne zbytečnou agendu. Sice ještě všechny prováděcí předpisy nejsou známé, ale reálně hrozí, že v JVS budeme kvůli této novele muset zřítit jedno nové pracovní místo, abychom dodrželi objem zakázek, které máme v našem investičním plánu. Což nebude jen náš problém, ale i řady měst a obcí, protože vodárenství v novele vypadlo z kategorie sektorového zadavatele.

Není to trochu paradox? O JVS se ví, že její pravidla byla ještě přísnější, než zákon určoval.

Je to život. A ten, jak známo, občas tropí hlouposti. O to víc mrzí, že tyhle hlouposti vznikají nedůsledností našich zákonodárců, že si je prostě způsobujeme do jisté míry sami. Pokud jde o Jihočeský vodárenský svaz tak pro něj stejně jako dříve platí, že si na transparentnosti zakázek velmi zakládá. Zkušenost ukazuje, že mnohem tvrdší vlastní pravidla, díky i širší konkurenci, šetří milióny korun. Naše vnitřní pravidla, schválená představenstvem, totiž nařizují vyhlášovat výběrová řízení na každou investiční akci

přesahující milion korun. U provozních a drobných zakázek se výběrová řízení vyhlašují u akcí nad 500 tisíc korun. U drobných zakázek, na které se pravidla o výběrových řízeních nevztahují, pak musí být už zadání hospodárné s maximální snahou o úsporu financí. Zde musí plnění místně i časově odpovídat obvyklým podmínkám.

Může novela nějak ohrozit letošní plánované akce JVS?

Doufám, že ne. Obávám se ale, že nejen JVS, ale i obce a města budou mít problémy s dodržением svých programů rozvoje vodohospodářského majetku. Pokud ale autor zákona předpokládal, že města a obce tuto povinnost přenesou na své provozovatele, pak vylil s vaničkou i dítě, protože v té chvíli si omezí své vlastnické právo rozhodovat.

Řada letošních investic JVS je podmíněna získáním dotací. Co se pro to dělá, abyste je získali?

Ke 20. dubnu jsme odevzdávali žádosti do první výzvy Operačního programu životní prostředí na modernizaci a rozšíření technologie v Úpravě vody Plav o III. stupeň a na prodloužení vodárenské soustavy na severní Písecko a do Oseka a Radomyšle na Strakonicku. K tomu jsme přistoupili, když se ukázalo, že v národních programech není prakticky žádná šance. Ministerstvo zemědělství starý dotační program ukončilo a nový nevyhlásilo. Co bude dál, uvidíme. Hodně nám napoví finanční analýzy. Kdyby se ukázalo, že naše spoluúčast by si vynutila zdražení vody, bylo by namísto zvažovat, zda v žádostech pokračovat, protože jak jsem říkal, našim dominantním posláním je nezdražovat vodu předanou, protože nechceme města a obce zatěžovat v jejich první kalkulaci, kdy následně cenu zatěžují vlastními náklady. To ale ukáže až diskuse se zástupci Ministerstva životního prostředí a Státního fondu životního prostředí o výši našeho finančního podílu na zamýšlených investicích.

Jaké jsou další podnikatelské cíle roku 2012?

Kromě realizace zmíněných investic do společného majetku obcí, je naším základním posláním řádná správa a rozvoj tohoto majetku. Naplnění tohoto poslání a cíle ale závisí na prodeji vyrobené pitné vody. To je náš jediný zdroj příjmů. I proto jí chceme prodat co nejvíc. Proto se také musíme snažit o rozšíření počtu odběratelů. Tomu pomáháme poskytováním nevratných příspěvků na připojení dosud nenapojených obcí, či jejich částí k centrální vodárenské soustavě. Jde tedy o jedno ze systémových opatření. Pragmatický, ekonomický pohled obcí by měl vždy převažovat. Už proto, že mnohdy nevyhovující místní zdroje mohou být právě tou nezbytnou pojistkou pro mimořádné situace. Vodárenská soustava je poměrně drahá pojistka, na rozdíl od relativně nenáročného zdroje v místě. Bohužel mnohdy je to chápáno přesně naopak.

Dalším z fondů JVS byl Fond podpory investic. Jak ten se mění?

Ten žije svým vlastním životem. Stanovy určovaly, že do něho přicházejí tři procenta nájemného soustavy. Ale protože nájemné do loňska díky vlastnímu provozu nevybíráme, nové sva-zové příspěvky do něho neplynou. Ve fondu je ale téměř 100 milionů korun, které se stále udržují tím, jak obce tuto bezúročnou půjčku splácejí. Zájem o nové bezúročné úvěry ale postupně klesá úměrně tomu, jak v obecních rozpočtech chybějí peníze na akce napojené na vícezdrojové financování. Kdyby byl tento trend dlouhodobější, což nelze vyloučit, předložíme představenstvu, dozorčí radě a posléze i valné hromadě návrh na změnu. Mohly by se například posílit finanční zdroje určené na připojení obcí k vodárenské soustavě. I na tom je vidět, jak se odvětví vyvíjí a mění, jak se mění i práce a posiluje poslání Jihočeského vodárenského svazu.

Pavel Vondrys, předseda dozorčí rady Jihočeského vodárenského svazu říká:

Pochybnosti o tom, že převzetí provozu zvládneme, jsem nikdy neměl

Jihočeský vodárenský svaz má za sebou první rok provozování Vodárenské soustavy jižní Čechy a tedy i plnou odpovědnost za výrobu a distribuci pitné vody pro více než polovinu obyvatel kraje. Předsedy jeho dozorčí rady, starosty Strakonice Pavla Vondryse, jsme se v této souvislosti zeptali:

Co po roce říkáte rozhodnutí soustavu provozovat vlastními silami?

S ohledem na okolnosti, které tomu předcházely, šlo zřejmě o jediné možné řešení, kterým se zajistilo spolehlivé kontinuální fungování vodárenské soustavy. Nedošlo tak k ohrožení zásobování žádného z odběratelů, kteří jsou na soustavu napojeni a jsou

na jejím spolehlivém provozu závislí.

Zapochyboval jste někdy, zda to je v silách JVS zvládnout?

Dlouhodobě, už od roku 1999, se členy vedení JVS spolupracuji v pozici člena a později i předsedy dozorčí rady. Za tu dlouhou dobu s nimi mám dobré zkušenosti. Jejich počínání při řešení různých problémů by-

Pavel Vondrys

lo vždy uvážlivé a odpovědné. Proto také i dozorčí rada jako celek „transformaci“ na vlastní provozování jednoznačně podpořila a doporučila to i val-

né hromadě. A pochybnosti? Ty jsem, i s ohledem na vlastní zkušenosti ze Strakonice, kde si provozujeme vodohospodářský majetek také vlastním subjektem, nikdy neměl. I když asi u všech panovalo zdravé napětí, zda to klapne jak má. A hlavně, zda se časem splní i plánované finanční předpoklady.

To se podařilo. Svaz už nežije z nájmu, ale musí si peníze vydělat. Projevilo se to nějak na práci dozorčí rady?

Zásadní změny v základním způsobu práce dozorčí rady tato změna nepřinesla. Některé změny však logicky nastaly. Dozorčí rada se schází častěji než dřív-

ve a diskutuje a vyjadřuje se k záležitostem, přímo souvisejícím s vlastním provozem. Vlastní provozování se výrazně promítlo do obsahu základních účetních výkazů a dalších dokumentů, které pravidelně projednáváme.

Na co jste se především zaměřili?

V době, kdy se začalo připravovat provozování, to bylo velmi podrobné „pítváni“ připravovaných smluvních dokumentů k ukončení do té doby platné provozovatelé smlouvy. Současně bylo nutné zajistit přesun příslušného personálu z Čevaku do JVS. Otázek, na které bylo třeba odpovědět a problémů,

které bylo nutné řešit, bylo mnoho. Co však pro dozorčí radu bylo a je v současné době prioritou, je zajištění dlouhodobé finanční stability JVS.

Když se tedy díváte na letošní rok optikou zlomového loňského roku, jak Jihočeský vodárenský svaz hodnotíte?

Troufám si tvrdit, že se celý přechod k vlastnímu provozování podařilo zvládnout bez mimořádných událostí. Ukázalo se, že i konzervativní nastavení finančního plánu, které se v nové podobě vytvářelo poprvé, bylo provedeno dobře. Proto chci poděkovat všem, kteří se na tom podíleli.

Ohlédnutí za rokem 2011

Kvůli dálnici se překládala část vodárenské soustavy

Pokračující výstavba dálnice D3 mezi Tábořem a Veselím nad Lužnicí si loni vyžádala přeložku některých částí Vodárenské soustavy jižní Čechy. Došlo k tomu v místech, kde byl tento hlavní vodárenský řad překřížen novou komunikací. Tedy například za obcí Strkov, kde vznikly dvě nové přeložky.

Tábor

Jedna dlouhá 1400 a druhá 300 metrů o průměru 800 milimetrů. „Aby se tyto práce daly vůbec provést, muselo se vypustit a odvodušnit 15 kilometrů hlavního potrubí na trase Myslkovice - Tábor. A pak celý úsek samozřejmě propláchnout a napustit,“ uvedl František Rytíř, náměstek pro provoz Jihočeského vodárenského svazu, je muž soustava patří.

Kvůli tomu se musela uvést do plného provozu i záložní Úpravna vody Tábor a na maxi-

mální hladiny naplnit vodojemy Čekanice a Svatá Anna.

Podobná akce se z téhož důvodu uskutečnila už dříve u Veselí nad Lužnicí, kde byly náhradní vodárenské zdroje nasazeny při třicetihodinové odstávce. „Domácnosti to ani nezaznamenaly. Naši lidé i dodavatelé odvedli pokaždé velmi dobrou práci,“ uvedl František Rytíř.

Investorem těchto vyvolaných staveb je Ředitelství silnic a dálnic, odborné vodárenské práce jsou ale už na vlastníkovi a provozovateli vodárenské soustavy, jímž je Jihočeský vodárenský svaz.

V místech, kde vede nová dálnice přes dálkový vodárenský řad, se muselo potrubí překládat

Mazelov se napojil na vodárenskou soustavu

V Mazelově na Českobudějovicku se konečně dočkali nového vodního zdroje. Díky napojení na Vodárenskou soustavu jižní Čechy lidem z kohoutků už neteče voda s obsahem nebezpečných dusičnanů čerpáná z místního vrtu za vesnicí, ale velmi kvalitní pitná voda z Úpravně vody Plav a centrálního zásobování.

Malá obec si nákladnou investici za 4,8 milionu korun mohla dovolit pouze díky vícezdrojovému financování - 60 procent částky poskytlo ministerstvo zemědělství a 10 procent Jihočeský kraj. Zbylou sumu pak tvořily obecní peníze, včetně příspěvku Jihočeského vodárenského svazu, jehož je Mazelov členem. Ten přesáhl milion korun.

Finanční podpora financování staveb k napojení vodovodů členských obcí na Vodárenskou soustavu jižní Čechy probíhá podle pravidel schválených valnou hromadou JVS a je jednou z dlouhodobých priorit Jihočeského vodárenského svazu.

Vedle Mazelova, který tak získal 1,025 milionu korun v roce 2011 další příspěvky ještě získaly obce Dolní Třebonín ve výši 355 711 korun a Sedlečko u Soběslavě 575 000 Kč. Pro rok 2012 byly zatím schváleny podobné příspěvky městu Velešín na napojení lokality Skřídla (400 000 Kč) a obci Vitín (2 000 000 Kč).

Podle starosty Mazelova Rosislava Řežába byla finanční pomoc JVS velmi citelná.

Paradox: letošní arktická zima zvýšila výrobu pitné vody

Plav

Silné únorové mrazy, kdy skoro dva týdny klesala rtuť teploměru hluboko pod nulu, způsobily jev, který v tomto období v Úpravně vody Plav za 30 let ještě nezažili. Během arktických mrazů zpracovávali za sekundu téměř 600 litrů vody. Tedy o 100 „vteřinových“ litrů víc než v této době loni. Důvodem bylo praskající potrubí a tím i vyšší ztráty na vodovodních sítích v jednotlivých městech a obcích. „Většina vodovodů tam vede v komunikacích. Pod povrchem, který není na silnicích krytý sněhem. Pak dochází k rychlejšímu promrzání zeminy. A to má samo-

zřejmě vliv na vodovodní potrubí, které praská,“ vysvětluje František Rytíř, provozní náměstek ředitele JVS. Dostatečná kapacita úpravně si však s vyšší výrobou bez problémů poradila.

Mrazivé počasí ale způsobovalo i poruchy na samotné Vodárenské soustavě jižní Čechy, z níž pitnou vodu odebírá přes 380 tisíc obyvatel Jihočeského kraje. Zatímco třeba za celý rok 2011 na ní bylo zaznamenáno pouze šest poruch, letos, od ledna do počátku února, už sedm. „Abychom všechno zvládli, museli jsme zastavit čištění vodojemů, které tvoří pravidelnou součást naší zimní práce. Pokračovali jsme v nich až po zimě, pro-

tože lidi a techniku jsme museli mít k dispozici na odstranění akutních poruch,“ říká František Rytíř. Právě JVS je vlastníkem a provozovatelem této vodárenské soustavy, dlouhé přes 400 kilometrů.

Většinu svých provozních vodárenských objektů JVS vybavila přímotopnými tělesy na jejich temperování. Tím se předešlo jejich zamrznutí. Na Úpravně vody Plav, která je vytápěna plynem, se už před začátkem zimy instaloval nový řídicí systém, hlídající odběrový diagram plynu. Při překročení plánovaného odběru totiž následují velké smluvní pokuty. A právě toto opatření pomohlo hlídat provozní náklady.

Otázka pro

Jitku Havlovou, starostku obce Vitín

Jak využijete dvoumilionový příspěvek, který obec získala od Jihočeského vodárenského svazu?

Tento finanční příspěvek je určen na realizaci projektu „Vitín - napojení vodovodního řádu obce na dálkový řad VSJČ“. Jeho součástí bude rovněž oprava a pořízení vybavení dávno už nepoužívaného místního vodojemu. Celkové náklady stavby si vyžádají přes čtyři miliony korun, takže pomoc Jihočeského vodárenského svazu je skutečně významná.

Investice nám umožní nezávislost a osamostatnění se od společného vodohospodářského majetku s nedalekým městem Ševětín, který je, stejně jako jsme dosud i my, napojen na dlouhé přívodní potrubí z Dolního Bukovska přes Bošilec. A na jeho opravách a ztrátách vody v síti se musela obec Vitín podílet nemalými finančními částkami. Pro nás tak připojení na Vodárenskou soustavu jižní Čechy bude znamenat výrazně nižší náklady, protože budeme hradit pouze opravy a ztráty vody na vodovodním řádu na území naší obce.

Vodárenský tunel ve Straňanech po deseti letech na den vyschl

Kilometrový podzemní vodárenský tunel ve Straňanech přivádějící surovou vodu z římovské přehrady do úpravně v Plavu, kde se z ní stává voda pitná, vloni v září po 10 letech na den vyschl, aby prošel expertní technickou a bezpečnostní kontrolou.

Straňany

„Byla to výjimečná událost, vyžadující dlouhou a pečlivou přípravu,“ vzpomíná František Rytíř, náměstek pro provoz JVS. Dostat se do tunelu znamenalo na 24 hodin tento úsek vyřadit z provozu a surovou vodu do plavské úpravně čerpat z náhradního zdroje na řece Malši. K tomu byl třeba větší počet pracovníků i laboratorních testů.

Kontroly tunelu se zúčastnili rovněž experti Hlavní báňské záchranné stanice a společnosti Vodní díla - TBD, specializující se na technický dohled nad vodními díly. A s jejím výsledkem mohli být všichni spokojeni - žádná vážná závada se ne-

František Rytíř

našla. Pouze na dvou místech se musí stěny štoly vystavené tlaku pěti atmosfér opravit, neboť zde prosakovala voda. To se vyřeší vstříknutím zpevňovací betonové směsi do konstrukce. Právě kvalita stěn byla hlavní částí podrobné kontroly. K ní

se využil i ultrazvuk. Potvrdilo se tak, že vodárenský přiváděč je bezpečný a v provozuschopném stavu.

Vodárenský tunel vznikl v letech 1974 až 1978 a od té doby je už přes třicet let v trvalém provozu. Jednou za desetiletí se pak kontroluje jeho stav. Měří bezmála jeden kilometr a ve skále je ražený důlním způsobem. Zhruba polovina tunelu je vystlána ocelovým plechem silným jedenáct milimetrů, zbytek je železobetonový.

„Nad tunelem jsou tři monitorovací vrty, kde se sledují případné úniky ze štoly do podloží. Celou dobu nesignalizují žádné mimořádné stavy, ale kontroly jsou nutné. Příroda je prostě nepočítatelná,“ uzavřel František Rytíř.

Vodárenský tunel ze 70. let je stále v dobrém technickém stavu